
מקורות

ארכיונים

אי"ט. ארכיון יד טבנקין. סמינר אפעל רמת אפעל
אצ"מ. ארכיון ציוני מרכזי. בנייני האומה, ירושלים
ארכיון בני עקיבא, בארכיון הקיבוץ הדתי, קבוצת יבנה
ארכיון מועצת תנועות הנוער. סמינר אפעל, רמת אפעל
אש"צ. ארכיון השומר הצעיר. יד יערי, גבעת חביבה

ספר לפני הוצאה לאור. זאב זיוון, תנועת הצופים העבריים בישראל,
1965 ואילך

עלונים

הערה: העיון בעלונים היה על פי תוכן העניינים של העלונים. חיפוש
לפי הנושאים: הגשמה, הכשרות, גרעינים, נח"ל, שנת שירות
'במבחן', בטאון תנועת המחנות העולים. אי"ט
'במחנה גדנ"ע', עיתון גדודי הנוער של צבא ההגנה לישראל, גליון
מס' 64, תשי"ד

'במעלה' עיתון הנוער העובד והלומד, שנות ה-80; שנות ה-90
בשבטי הצופים, עלון התנועה, תרצ"ט. ללא הוצאה
היה נכון, בטאון הסתדרות הצופים העבריים בישראל. כרך תשי"ב –
תשכ"ב; שנות ה-80

זרעים, בטאון תנועת בני עקיבא בישראל. שנות ה-50; שנות ה-90

‘על החומה’, תנועת השומר הצעיר בארץ ישראל, ספריית כתבי עת, יד טבנקין

רשימת ראיונות (לפי מועד קיום הראיון)

- 8.1.2012 אמיר עלי, גזבר תנועת הנוער הדרוזי.
17.1.2012 יוגב מתוק, מזכ"ל תנועת מכבי הצעיר.
17.1.2012 אתי זידנברג, מזכ"ל תנועת השומר הצעיר.
22.1.2012 יוסי ורדי, מזכ"ל תנועת אריאל.
24.1.2012 תמר טננבוים, מזכ"לית תנועת בית"ר.
29.1.2012 דני הירשברג, מזכ"ל תנועת בני עקיבא.
30.1.2012 אסתר כהן, רכזת ארצית, תנועת בנות בתיה.
30.1.2012 בני פרינץ, מזכ"ל תנועת עזרא.
31.1.2012 טל מדר, מזכ"לית תנועת האיחוד החקלאי.
2.2.2012 מאשה בורזיקובסקי, יו"ר תנועת היכלי ענ"ג חסידות גור.
7.2.2012 דודו מלול, מרכז מחלקת הדרכה; גילה הבסי ועידו רותם, מחלקת הדרכה, תנועת הנוער העובד והלומד.
13.2.2012 אילן גזית, מזכ"ל; מיכל שפיר אזוראי, רכזת המטה, תנועת המחנות העולים.
4.3.2012 נסים שלם, יו"ר; איתמר שרוני, מנהל, תנועת הנוער הלאומי.
13.3.2012 אירית ברוק, מנהלת המחלקה לתנועות הנוער, מינהל חברה ונוער, משרד החינוך.
20.3.2012; 7.5.2012 נפתלי דרעי, מזכ"ל מועצת תנועות הנוער.
27.3.2012 גל בן שימול, מזכ"ל תנועת הצופים.
25.6.2012 רותם יואלי, יו"ר מועצת תנועות הנוער; מזכ"ל תנועת הצופים עד 2011.
28.6.2012 פסח האוספטר, רכז תנועת דרור ישראל; שירן גרינברג, רכז מרכז חינוכי להתחדשות שתפנית (מחל"ש).

ספרים ומאמרים

אבן, נעם, ההתנדבות בתנועות הנוער בישראל – ליבת העשייה, בתוך: גרומב, משה, מגן, צפורה, סטויצקי, רמי (עורכים), 'מישהו להתנדב איתו: התנדבות ובני נוער מתנדבים במאה ה-21', הוצאת נדב, 2011.

אבן, נעם, 'הצהרות ומעשים: תנועות הנוער החלוציות במדינת ישראל והתמודדותן עם הדרכת הנוער העולה במחנות ובשיכוני עולים ומעברות 1950-1953', עבודה לקבלת תואר מוסמך, אוניברסיטת תל אביב, 1993.

אבן, נעם, התהליך החינוכי בשירות הטרמינולוגיה, בתוך: דרור, יובל, שיש, אלי (עורכים) 'הטיול ככלי חינוכי-ערכי', גליון 2, הוצאת אוניברסיטת תל אביב, בית הספר לחינוך, של"ח וידיעת הארץ ומועצת תנועות הנוער, ירושלים תשע"ג 2013

אבנרי, יחזקאל (עורך), 'שנות המחנות העולים, עשור שלישי 1945-1956', הוצאת הקיבוץ המאוחד תשנ"ד (1993).

אבנרי, יחזקאל (עורך), 'שנות המחנות העולים, עשור רביעי 1956-1967', הוצאת "עמותת בוגרי המחנות העולים" ומזכירות תנועת "המחנות העולים" 2003.

אבנרי, יחזקאל (עורך), 'שנות המחנות העולים, עשור חמישי 1967-1977', הוצאת "עמותת בוגרי המחנות העולים" ומזכירות תנועת "המחנות העולים" 2005.

אדלר, חיים, 'תנועת הנוער בחברה הישראלית', מוסד סולד למען הילד והנער, ירושלים (יוצא לאור על ידי משרד החינוך והתרבות, המחלקה לנוער), תשכ"ב.

אלבוים דרור, ר', 'החינוך העברי בארץ ישראל', יד בן צבי, ירושלים 1990.

אלון, חמדה, 'היה נכון! חמישים שנות צופיות עברית בארץ ישראל', הוצאת "עם הספר", תל אביב, 1976.

אלמוג, עוז, 'הצבר־דיוקן', עם עובד, ספריית אופקים, תל אביב 1997.

אלפרוביץ, עמיחי, 'תנועת הנוער ה"מכבי הצעיר" 80 השנים הראשונות', בהוצאת תנועת הנוער ה"מכבי הצעיר" תשס"ט 2009.

בן אליעזר, אורי, "אומה במדים" ומלחמה: ישראל בשנותיה הראשונות, 'זמנים', רבעון להיסטוריה, בית הספר להיסטוריה על שם ז. ארן, אוניברסיטת תל אביב, זמורה ביתן מוציאים לאור בע"מ 1979.
בן אליעזר, אורי, 'צבאיות, סטטוס ופוליטיקה, דור ילידי הארץ וההנהגה בעשור שקדם להקמת המדינה', חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת תל אביב 1988.
'במערכות הנוער', בהוצאת המחלקה לענייני הנוער של ההנהלה הציונית (בהשתתפות קרן היסוד), ירושלים כסלו תש"א דצמבר 1940.

בן נחום, יזהר, 'שומרים חזק! תנועת הנוער השומר הצעיר בארץ ישראל 1929-1939', גבעת חביבה יד יערי תשס"ה 2005.
בן-עמוס, אבנר, בר-טל, דניאל (עורכים), 'פטריטיזם אוהבים אותך מולדת', הוצאת דיונון, אוניברסיטת תל אביב, 2004.
ברזל, הלל, 'התנועה למען הנוער', הוצאת המחלקה לענייני הנוער והחלוץ של ההסתדרות הציונית, ירושלים תשכ"ו.
'דברי שיח א', הרצאות ודברי חברים, החינוך במבחן קיבוץ הגלויות', הוצאת מפלגת פועלי ארץ ישראל תשי"ב 1951.
'דברי שיח ב', הרצאות ודברי חברים, הנוער בישראל מציאות, בעיות, תפקידים', הוצאת מפלגת פועלי ארץ ישראל תשי"ב 1951.
'דברים בשנת היובל, מפגשים וסימפוזיונים ליובל השומר הצעיר', הוצאת השומר הצעיר, מרחביה 1964.

דנקר, אמנון, טרטקובר, דוד, 'איפה היינו ומה עשינו, אוצר שנות החמישים והשישים', כתר הוצאה לאור ירושלים 1996.
דרור, יובל, 'תנועות הנוער אתמול היום מחר', בית רוטנברג, חיפה 1997.

דרור, יובל (עורך), 'הקבוצות השיתופיות בישראל', הוצאת יד טבנקין 2008.

הורוביץ, ד, ליסק, מ', 'מישוב למדינה: שינוי והמשכיות במבנה הפוליטי של ישראל', האוניברסיטה העברית, ב"ס קפלן ירושלים תשל"ב 1972.

חכלילי, בנימין, 'הזמנה לשיחה, דרכה של תנועת הנוער העובד 1924-1959', הוצא על ידי הקרן לזכר סגן ישי רון, גבעתיים תשמ"ח 1988.

יזהר, ס, 'על חינוך ועל חינוך לערכים', עם עובד – תרבות וחינוך תל אביב 1982.

ירדן, מנחם (עורך), 'המכבי הצעיר העולה ומפעלו', הוצאת קב' כפר המכבי 1970.

כהנא, ראובן, 'נעורים והקוד הבלתי פורמלי, תנועות נוער במאה העשרים ומקורות הנעורים הפוסט-מודרניים', מוסד ביאליק והמכון לחקר הטיפוח בחינוך באוניברסיטה העברית בירושלים, ירושלים 2007.

לב, יצחק (עורך), 'ספר בני עקיבא', בהוצאת ההנהלה הארצית של בני עקיבא בישראל 1959 (כנראה).

לם, צבי, 'שיטת החינוך של השומר הצעיר, סיפור התהוותה', הוצאת מאגנס האוניברסיטה העברית, ירושלים תשנ"ח.

לם, צבי, 'תנועות הנוער הציוניות במבט לאחור', ספרית פועלים, תל-אביב 1991.

מיכאלי, ניר, 'אנשי המחרת, הקבוצות השיתופיות החדשות בישראל בין מייסדי קהילות יעוד למהדשי תנועת העבודה'. חיבור לקבלת תואר 'דוקטור לפילוסופיה', אוניברסיטת תל אביב, אפריל 2007.

נבון (פחמיה), חיים, 'תנועת הנוער "עזרא" תורה, לאומיות וחלוציות', עבודה לשם קבלת תואר דוקטור, אוניברסיטת בר אילן, תש"ס.

נתן, יעל, לוי, שלומית, 'הרצוי והמצוי בתנועת הנוער בעיני הנוער הלומד בישראל' (בוצע עבור אגף הנוער במשרד החינוך והתרבות)

המכון למחקר חברתי שימושי, ירושלים ספטמבר 1976.

עזתי, אהרן, 'הסדרות הצופים העברים בארץ ישראל תנועה כללית

- והגשמה חלוצית 1936-1946', עבודת גמר לתואר מוסמך, אוניברסיטת תל אביב פברואר 1991.
- 'עידן, 8, עולים ומעברות, 1948-1952', מרכז רחל ינאית בן-צבי ללימודי ירושלים, 1986.
- 'עידן, 13, תנועות הנוער 1920-1960', יד יצחק בן צבי, ירושלים, 1989.
- 'עמדות וערכים בתנועת-נוער', מחקר בהסתדרות הנוער העובד והלומד – המחלקה לישוב חדש, הוצאת אחוד הקבוצות והקיבוצים, מחלקת הנוער 1967.
- פרס, יוחנן, תנועות הנוער החלוציות (הנחות והשערות למחקר), בתוך: 'אורים', ירחון לשאלות חינוך ותרבות, כרך י"ח, חוברת ה', שבט תשכ"א עמ' 337-343.
- רובינשטיין, יניר (עורך), '1937-1997: 60 שנה לשבט "כרמל"', הוצאת שבט "כרמל" חיפה 1997.
- רוטנברג, מתתיהו, נאור, מרכזי, 'תנועות נוער בישראל ובעולם', הוצאת "עמיחי" תל אביב, 1962.
- רומי, שלמה, שמידע, מרים (עורכים), 'החינוך הבלתי פורמלי במציאות משתנה', הוצאת מאגנס, האוניברסיטה העברית ירושלים תשס"ז.
- שיר, מיכאל, 'כ"ה שנים לחטיבת הבנים', הוצאת הקיבוץ המאוחד, קיץ התשל"ו.
- שפירא, רנה (יו"ר הוועדה), 'דו"ח הוועדה לבדיקת מאפייני תנועות הנוער כבסיס לקריטריוני הקצאה', ספטמבר 2003.
- שפירא, רנה, אדלר, חיים, 'עולמם החברתי של בוגרי תנועת הנוער בישראל', נובמבר 1975. השתתפו במחקר: מירי לרנר, רחל פלג, נחמיה זרחוביץ. מוגש למכון למחקרי עבודה וחברה, מייסודן של ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י ואוניברסיטת תל אביב. ולאגף הנוער במשרד החינוך והתרבות.
- שפירא, ר', אדלר, ח', לרנר, מ' ופלג, ר', 'חולצה כחולה וצווארון לבן', עם עובד, תל אביב 1979.